

BULLETIN
SYMFONICKÉHO
ORCHESTRU
HL. M. PRAHY FOK

FOKUS

15

PROSINEC
2011

Bylo to patrně moje nejlepší rozhodnutí

Linha Singers a FOK připomínají partnery, kteří spolu zažili už opravdu všechno, včetně rozvodu v roce 1993, a přesto se nadále rádi vídají. Nejprve se o sebe patrně ani příliš nezajímali. Vokální skupina Jiřího Linhy byla zpočátku známá především doprovodem tehdejších popových hvězd. Přesto měli Linha Singers na svém kontě už tehdy mj. realizaci hudby Evžena Illína k filmu *Ženu ani květinou neuhodíš* z roku 1966, která jako by předznamenala jejich méně známou, přesto podstatnou tvář, a to provádění soudobé hudby přímo pro soubor napsané. Námluvy obou těles proběhly v dalším desetiletí a byly poměrně intenzivní: první z koncertů pro FOK, resp. jeho koncertní jednatelství, se uskutečnil v Městské knihovně 25. listopadu 1970 a do 1. ledna 1981, kdy se stali Linha Singers členy „Foku“, jich proběhlo

třiapadesát. Kromě úprav klasicistních starých mistrů, zde už zazněly i soudobé skladby psané na objednávku Jiřího Linhy pro předem dané vokálně instrumentální obsazení. Už jen výčet těchto autorů je impozantní: Zdeněk Lukáš, Petr Eben, Otmar Mácha, Sylvie Bodorová, Juraj Filas, Pavel Blatný, Arnošt Košťál, Ilja Zelenka, Jan Tausinger, Věroslav Neumann, Jiří Gemrot. Některým skladatelům pod rukama dokonce narostla forma tak, že vznikla Lukášova opera pro dva herce, osud a vokální skupinu *Planeta s tiše fialovou září* na libreto Jiřího Suchého, nebo Ebenova hra-koncert *Přelíčení*. Dalším autorům nestačilo obsazení tělesa, a tak vznikla díla pro soubor a symfonický orchestr, především *Concerto Grosso* Otmara Máchy a *Jízda novými alejemi 1848* Arnošta Košťála. Pro Linha Singers a symfonický orchestr vytvořil *Svitu ve starém slohu* na motivy starých mistrů i Jiří Linha. Partnerství Linha Singers a FOK vyvrcholilo abonentním cyklem k 25. výročí souboru v sezóně 1988/89, kde mj. zazněla i česká premiéra Máchových *Šesti invencí* pro Linha Singers a komorní orchestr. Stojí za zmínku, že v době, kdy byl Jiří Bartoška persekvován jako signatář tzv. Iniciativy kulturních pracovníků za propuštění Václava Havla v lednu 1989, byl Jiří Linha jedním z mála, kdo neodvolal jeho účinkování právě ve 4. abonentním koncertu tohoto cyklu.

Obsah

Rozhovor s Jiřím Linhou ...1-3 Mozaika aktualit a informací ...3
Co jsem Vám o FOKu ještě nikdy neřekl ...4 Ředitel FOK ...5
Miloslav Klement ...6 Hudba pro perského šáha ...7
K symfonii Alexandra Zemlinského ...10-11
FOK na nových nahrávkách ...12

Jakými tělesy jste prošel, než jste založil soubor Linha Singers?

V roce 1953 jsem nastoupil jako barytonista do Československého státního souboru písní a tanců (ČSSPT). Právě jsem skončil vysokou školu a oženil se, takže jsem potřeboval zaměstnání, kterým bych uživil rodinu a zároveň se mohl plně věnovat hudbě. ČSSPT to vše ideálně spojoval. Během jednoho roku jsem udělal konkurz na místo prvního sbormistra a dostal se tak do tříčlenného uměleckého vedení souboru. Po sedmi letech dirigování, komponování a cestování jsem náhle ztratil šéfa, který byl sice hlavním tvůrcem všech úspěchů ČSSPT, ale přesto byl ze své funkce odvolán. S novým vedením jsem už spolupracovat nechtěl, takže jsem rok prožil v Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého, jako druhý dirigent, abych po podobné personální čistce odešel v r. 1961 jako sbormistr do USMV (Umělecký soubor ministerstva vnitra). V USMV jsme s Vladimírem Válem v roce 1963 předešli hrozící likvidaci celého tělesa jeho generální uměleckou proměnou: Vladimír Válek nahradil symfonický orchestr big bandem a já velký smíšený sbor malou vokální skupinou. Obojí se podařilo a tak mohli budoucí LS začít „psát“ svou první kapitolu, tzv. „popovou“. V r. 1965 Byl USMV rozkazem ministra zcela rozprášen. Rozpadla se i moje velmi úspěšná vokální skupina. Všichni jsme potřebovali být zaměstnáni, ale nikdo neměl volná místa pro celý soubor. Pro mě to znamenalo půl roku práce pomocného dělníka na stavbě, a půl druhého roku hudebního režiséra v Supraphonu. Současně však také první pokusy s novým obsazením souboru, které prozatím zcela amatérsky zahájilo druhou kapitolu LS, zvanou „jazzovou“. V r. 1968 novou sestavu angažoval na jednu sezonu

Linha Singers 1989/1990. Zleva: Petr Marcol (kontrabas), Eduard Rousek (bicí), Jana Brejchová (flétna), Jitka Navrátilová (klávesové nástroje), Olga Velická (soprán), Jiří Linha (baryton), Hana Kubelková (soprán), Miroslav Brejcha (klávesové nástroje), Zuzana Víková (alt), Dana Kriebelová (alt), Kateřina Chudobová (flétna), Jiří Hannsmann (bas).

AUS VN, a rok poté divadlo ROKOKO. Bez ohledu na úspěchy v zahraničí, nás však potápějící se Rokoko brzy propustilo a já se už začal rozhlížet po další stavbě. Beznadějně vyhlídka ukončila nečekaně velkorysá nabídka ředitele Státního divadelního studia Praha (SDS). Na uvolněná pracovní místa po Baletu Praha (Pavel Šmok) zaměstnal nejen celou moji vokální sestavu, ale také instrumentalisty a další technické pracovníky. Psal se rok 1970 a začala třetí, nejdůležitější kapitola dějin, teď už zcela samostatných Linha Singers. Dala by se podle Petra Ebena nazvat: „v zemi nikoho“, a bez ohledu na několik vnitřních i vnějších revolucí trvá dodnes.

Kromě Vašich úprav především klasických autorů má soubor v repertoáru i skladby soudobých českých skladatelů, psané přímo pro Linha Singers. Jakým způsobem tato spolupráce vznikala a které skladby Vás oslovily nejvíce?

Hned v prvním roce se začaly objevovat hlasy, že LS nepatří do vážného umění, nýbrž do zábavy. Bylo třeba veřejnost a hlavně kritiky přesvědčit o opaku a to tak, že o „vážnosti“ díla, které budeme hrát a zpívat, nebude možné pochybovat. To vyžadovalo získat alespoň několik významných autorů i výrazovými prostředky našeho specifického žánru a požádat je o díla, která by nám byla „ušita na tělo“, a zároveň nesla charakteristické rysy rukopisu svých tvůrců. Bylo to patrně moje nejlepší rozhodnutí z celé dosažité kariéry LS. Hned první partitura Zdeňka Lukáše, *Canti luventutis* (Zpěvy mládí, 1973) způsobila nemalý rozruch. Lukáš nejenom bravurně zvládl možnosti nástrojového zpěvu, ale bez rozpaků jej doplnil latinským textem. Všichni zpěváci se tak stali sólisty, zpívajícími o dobrém vínu, milování a jiných

studentských radostech, ale zůstávali přitom součástí instrumentálního doprovodu, jako samostatná nástrojová sekce. Bylo to něco zcela nového v české soudobé hudbě – taková malá Óda na radost, která k nám otevřela cestu dalším autorům. Po sedmi letech nádherné spolupráce se Zdeňkem Lukášem, Otmarem Máchou, Petrem Ebenem, Arnoštem Košťálem a několika dalšími, nebylo už při likvidaci Státního div. studia pochybností, kam LS vlastně patří. Počátkem roku 1980 se stali na 13 let součástí Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK.

Vedle skladeb psaných pro soubor existují i skladby soubor a symfonický orchestr. S jakými tělesy jste spolupracovali?

K myšlence psát pro LS transkripce staré instrumentální hudby také se smyčcovým orchestrem mě přivedl Pavel Staněk, šéf Ostravského rozhlasového orchestru (ORO). Byly to ovšem většinou pouze nahrávky pro rozhlas. Veřejné koncerty s ostatními tělesy přišly až později. Jejich výčet je dost obsažný, protože nešlo jen o velká tělesa, ale také orchestry komorní. Takže od těch největších: FOK, Slovenská filharmonie, Symfonický orchestr čs. rozhlasu Praha, Hallenser Philharmonie, Neubrandenburger Philharmonie, Olomouc, Ostrava, Teplice, Karlovy Vary, tehdejší Gottwaldov, Česká Budějovice, Pardubice, Žilina, Camerata slovacca...

5. ledna 2012 budeme mít příležitost vyslechnout si soubor Linha Singers v kostele sv. Šimona a Judy tentokrát ve spolupráci s Komorní filharmonií Pardubice za řízení Marka Ivanoviče

Rozhovor připravil Jiří Hannsmann, vedoucí orchestrální kanceláře FOK

MĚSTSKÁ KNIHOVNA – velký sál, nám. dr. V. Vačka, Praha 1
Sředa 29. listopadu 1978 v 19.30 hodin

Linha Singers

umělecký vedoucí a předvní slovo JIŘÍ LINHA

Hana Kubelková, Věra Tichá, Alena Dědová – soprán, Dana Kriebelová – alt, Ladislav Daniel, Jiří Linha – tenor, Dobroslav Jerolimák – bas
Megaléna Tůmová – klávesa, Václav Cibulka – bicí, Květa Friedrichová – cembalo, Jiří Pílec – kontrabas, Eduard Rousek – bicí nástroje

Spoluúčinkují: LUBOŠ BRÁBEC – španělská kytara
JIŘÍ SUCHÝ – recitace

JAN KRITTEL VAHNHAL 1739–1813	Rondo za Sonáty B dur pro klavír a klavír 1739–1813
JAN LADISLAV DUSÍK 1759–1819	Andante sostenuto č. 2 (7. koncert mezzocimbálů op. 16)
JAN KRITTEL VAHNHAL 1739–1813	Allegro za Sonáty pro klavír op. 2
BENEDETTO MARCELLO 1686–1759	Acagio z Koncertu pro bobek a moll
JOHN DOWLAND 1593–1676	Semper Dowland, semper dolens Fantasia
ANTONÍN BOROVIČ 1755–1832	Menuet s cyklu „Unterchiedene Orgelstücke“
ANTONÍN REJCHA 1770–1836	Allegro vivo z Dechového kvintetu F dur op. 88, č. 2
GEORG FRIEDRICH HANDEL 1685–1759	Menuet z orchestralního koncertu F dur
JAN VENT 1745–1801	Partita in B pro 8 dechových nástrojů
Přestávka	
OTMAR MÁCHA 1922	Uzores Cantis čtyři skladby pro soubor Linha Singers (první souborně provedení) 1. <i>Blavice z Velebs, křehká se spouští přirovnání</i> 2. <i>Konstantní fantazy pro Annu Talskou</i> (Už varovně na tělo Josquina das Práha) 3. <i>Ukázka Anny Solnické mámě Václava IV.</i> 4. <i>Finsko pro Alžbětou Pomocenskou</i>
MARIO CASTELNUOVO TEDESCO nec. 1895	Fantasia
JACQUES IBERT 1899–1967	Extrait duo pro flétnu a kytaru
ZDENĚK LUKÁŠ 1928	Dvoletná
JIŘÍ SUCHÝ	

Kopie programu z roku 1987

Mozaika aktualit a informací

Jiří Linha

– narozen 15. 11. 1930 v Praze. Po absolvování Ped. Fakulty UK v r. 1953 se stal sbormistrem Čs. st. souboru písní a tanců, v roce 1961 odešel do Uměleckého souboru min. vnitra, kde založil v r. 1963 vlastní vokální skupinu, která se zaměřovala především na taneční hudbu a doprovod tehdejších populárních zpěváků. Zároveň začal upravovat pro tuto svou skupinu, později nazvanou Linha Singers, instrumentální skladby zejména skladatelů období klasicismu do vokální podoby, podobně jako americký jazzový zpěvák a skladatel Ward Swingle. Jiří Linha nikdy nezastíral, že se mu právě skupina Swingle Singers stala inspirací. Soubor Linha Singers se stal v letech 1970–1980 členem Státního divadelního studia, odkud přešel od 1. 1. 1981 pod křídla Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK. Po delimitaci v r. 1993, která znamenala odchod souboru z FOK, zakládá J. Linha nadaci Orfeus a od roku 1998 je prvním ředitelem obecně prospěšné společnosti Linha Singers o. p. s., jejímž je zároveň dodnes uměleckým šéfem.

Koncert souboru Linha Singers

5. 1. 2012, 19.30 hodin
Kostel sv. Šimona a Judy

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT –
POPULÁRNÍ CYKLUS FOK

LINHA SINGERS

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE
MARKO IVANOVIČ | dirigent

Franz Schubert, Benedetto Marcello,
W. A. Mozart, Joseph Haydn,
A. Zimmermann, Jiří Linha, koledy ad.

Výstava v kostele sv. Šimona a Judy

Koncertní jednatelství FOK připravilo v před-
sálí kostela sv. Šimona a Judy pro adventní
období prodejní výstavu léčivých obrazů
a mandal Ivety Skálové – Špatenkové, která
je nazvaná „Obrazy duše“. Vernisáž se usu-
teční 6. 12. v 18:00 a výstav potrvá
do 5. 1. 2012. Více o autorce a její tvorbě
naleznete na www.monada.cz.

**Přejeme vám všem
příjemný vstup do
nového roku a budeme
se těšit na společná
setkání v příštím roce.**

Interpretační kurz Dagmar Peckové

Rezidenční
zpěvačka FOKu
v sezóně
2011/12
paní **Dagmar
Pecková**,
která na začátku
listopadu
úspěšně vystou-
pila v mnoho-
tematickém
antirecituálu
„Pět tváří
hudby“, bude
ve dnech

10. a 11. 3. 2012 vést **interpretační
kurz**. Zaměřen bude k problematice **písňo-
vého repertoáru**. Kurz se bude konat
v kostele sv. Šimona a Judy v Dušní ulici
v Praze. Přihlásit se mohou studenti a absol-
venti středních a vysokých hudebních škol.
Počet aktivních účastníků je omezen, kurzu je
možno se zúčastnit i pasívně. Korepetitor
bude k dispozici. Nejlepší aktivní účastníci
budou pozváni k některému z projektů FOKu
v dalších sezónách. Kurzovné činí 1 000 Kč
pro aktivní a 400 Kč pro pasivní účastníky.
Přihlášky zasílejte poštou na adresu FOK
nebo na mailovou adresu
e.kolkova@fok.cz. Přihláška je ke stažení
na stránkách www.fok.cz.

Kroniky FOKu

Na webových stránkách FOKu jsou na
adrese: [http://www.fok.cz/kroniky-
fok.html](http://www.fok.cz/kroniky-fok.html) k nahlédnutí kroniky orchestru
z let 1963–2005. Obsahují řadu mimořádně
cenných a dnes již i zapomenutých faktogra-
fických i obrazových informací k dějinám
našeho orchestru. Na jejím vzniku se podíleli
hráči orchestru, především skvělý ilustrátor
a vtipný glosátor Pavel Verner, kteří společ-
ným úsilím vytvořili mnohovrstevnatý doku-
ment o tělese i době.

Dar paní Míly Smetáčkové

Paní Míla Smetáčková **darovala FOKu diri-
gentské partitury** z knihovny dlouholetého
šéfdirigenta orchestru Dr. Václava Smetáčka.
Dar zahrnuje skladby J. Suka, O. Ostrčila,
A. Háby, B. Martinů, M. Kabeláče, L. Fišera,
J. Klusáka, V. Sommera ad. Řada z nich obsa-
huje cenné interpretační poznámky. Za tento
dar, který významně rozšíří notový archiv
FOKu vřele děkujeme.

Veřejné generální zkoušky a besedy

Srdečně Vás zveme na veřejné generální
zkoušky našich koncertů. Veřejně přístupné
v období leden-březen budou zkoušky
11. ledna 2012 (Rautavaara – Sibelius –
Zemlinsky), 15. února 2012 (Beethoven –
Kalabis – Brahms) a 7. března 2012
(Musorgskij – Beethoven – Sommer).
Besedy s interprety před koncerty v Cukrárně
Obecního domu pořádáme: 11. ledna 2012,
26. ledna 2012, 9. února 2012, 16. února
2012 vždy od 18.15 hodin. K dispozici je
káva a minerální voda zdarma.

Záštitu nad koncerty,

které FOK pořádá v lednu, únoru a březnu
2012 s účastí zahraničních interpretů, přijali
velvyslanci Velké Británie (King's Singers,
10. ledna), Finské republiky („finský“ kon-
cert, Jari Hämäläinen, 11. a 12. ledna),
Francie (Bruno Perrault, 26. a 27. ledna),
Státu Izrael (Boris Giltburg, 8., 9.
a 11. února) a Itálie (Rinaldo Alessandrini,
13. a 15. března). Velvyslanectvím Francie
a Státu Izrael děkujeme za finanční podporu
koncertů.

Koncerty FOKu v zahraničí a pro externí pořadatele

Symfonický orchestr FOK bude v prvních
měsících roku 2012 hostem koncertních sálů
exotických destinací. Začneme v polovině
ledna zájezdem do tureckého Istanbulu, kde
se orchestr představí v prestižním Lufti Kirdar
Convention Center a kde pod vedením diri-
genta R. Štúra provede části Mozartovy opery
Don Giovanni a Beethovenovu 5. symfonii.
Únorový zájezd orchestru do arabského
Ománu slibuje nejen atraktivní program pro
místní obecnost (A. El Saedi, L. van
Beethoven, N. Rimskij Korsakov), ale nabídne
krásné zážitky i orchestru, který tuto desti-
naci navštíví poprvé. V květnu 2012
chystáme 4 koncerty v Německu a Švýcarsku,
včetně účinkování na festivalu v Luganu.
V prvním pololetí roku 2012 nás čekají tra-
dičně koncerty pro externí pořadatele
i mimořádné koncerty. 1. 1. 2012 vystoupí
FOK ve Smetanově síni s Novoročním progra-
mem, 8. 1. 2012 bude FOK partnerem
pěvecké hvězdy J. Kaufmanna. Na konci
ledna koncertuje FOK v Rudolfinu pro společ-
nost EON. V době Velikonoc chystáme
Dvořákovu oratorium Stabat mater. Orchestr
se také představí na prestižních domácích
festivalech, čeká nás festival Janáčkův máj
s dirigentem Z. Mácalem, dvakrát zahrajeme
na Pražském jaru (J. Kout, Ch. Hogwood)
a hvězdně obsazený (T. Hampson) bude
i koncert na Smetanově Litomyšli.

Dne 19. 11. 2011 byli v Katedrále sv. Víta v Praze oddáni Maria Ericsson Vlach, hráčka prvních houslí FOK, a houslista Jiří Vodička. Oběma srdečně gratulujeme.

Gratulujeme k životnímu jubileu členům orchestru a zaměstnancům FOK – prosinec 2011 – únor 2012

- 2. 12. – **Mgr. Věra Jelínková**, zástupce vedoucího Koncertního jednatelství FOK
- 2. 12. – **Josef Cisař**, technický pracovník
- 11. 12. – **Bc. Jaroslav Šefrna**, vedoucí Koncertního jednatelství FOK
- 13. 12. – **MgA. Magdalena Šimečková**, harfa
- 14. 12. – **MgA. Jan Mach**, klarinet
- 7. 1. – **Antonín Pergler**, zástupce koncertního mistra
- 28. 1. – **Pavel Peřina**, vedoucí violové skupiny
- 30. 1. – **Marie Vaňková**, housle
- 5. 2. – **Luboš Hucek**, fagot, zástupce vedoucího skupiny
- 13. 2. – **Miloš Jahoda**, violoncello, koncertní mistr
- 14. 2. – **PhDr. Ilja Šmíd**, ředitel

Pozvánka od interpreta

Zavřete oči a začněte snít. Ponořte se do hlubin dávných mysterií a nechte se unášet labutí písní plně vznešeného smutku a osudové lásky. Nechte k sobě promlouvat sugestivní hudební obraz dávné mytologie a citů zmltých se mezi ledovci a vroucím pro-

žíváním krásna. Pohledme do království smrti – Tunoely bez bázně a se zvědavostí. Dovolte mi abych byl Vaším průvodcem, zavřete oči a sněte...

Jan Hodánek, anglický roh

11./12. 1. 2012, 19.30, Obecní dům
Abonentní cyklus C4/D4

Symfonický orchestr hl. m. Prahy
Jari Härmäläinen | dirigent
Jan Hodánek | anglický roh

Rautavaara – **J. Sibelius: Labuť z Tuonely, op. 22/2** – Zemlinsky

Co jsem Vám o FOKu ještě nikdy neřekl?

Více než tři čtvrté století známá zkratka FOK pro mne představuje v první řadě výborný symfonický orchestr a v druhé druhé koncertní agenturu, která již dlouhá léta pořádá v Praze koncerty v širokém žánrovém i dramaturgickém spektru. Orchester jsem začal vnímat zprvu pouze v rozhlasovém vysílání, žil jsem do konce šedesátých let mimo Prahu. To už byl šéfem legendární Dr. Václav Smetáček a jeho orchestr již v té době zaujímal čelné místo mezi našimi symfonickými tělesy. Po mém příchodu do ČF jsem mohl slyšet orchestr živě a navíc s mnohými jeho členy jsem se důvěrně poznal i v jiných seskupeních. A tady nemohu nezmínit za všechny (ať mi to ostatní prominou) sólo hoboistu Pavla Verneru, se kterým jsem více než třicet let hrál v souboru Ars rediviva. A s někdejší solistou FOKu Emilem Leichterem jsem působil v Klavírním kvartetu B. Martinů. Tato přátelství jsou trvalá.

A to už mohu zmínit i druhou tvář FOKu, tj. koncertní jednatelství. Soubory Ars rediviva a později i kvarteto byly pravidelnými účastníky koncertů, které kdysi „dělal“ legendární pan Miloslav Zdražil. Vzpomínám na jeho pracovní stůl a jeho okolí, na tu zdánlivě nepřehlednou slohu not, smluv, dopisů plátek apod., ve které p. Zdražil okamžitě našel potřebný jeden doklad. Byl to pracovník, který slyšel všechny koncerty které organizoval, když byly dva současně, přebíhal o pauze ze sálu do sálu.

Ale zpět k orchestru: Až poté, co jsem přestal aktivně hrát, mám více času a chodím na koncerty FOK. Vybírám si programy převážně z hudby dvacátého století nebo i současné. Dramaturgie orchestru je znamenitá, vyvážené jsou tituly populární a nové, dramaturgicky přínosné a nesporné. Šéfdirigenty orchestru FOK jsem měl možnost poznat všechny na pódiu; každý z nich měl svoji osobitost a tím přispěl k obohacení a k růstu tělesa. Dnešní orchestr má všechny skupiny vyvážené technicky i zvukově a je slyšet i vidět, že hraje s chutí a naplno. K současnému šéfovi mu lze jen blahopřát, je radost sledovat koncert, kdy je cítit, že orchestr svého šéfa miluje. Nedivím se, znám Jiřího Kouta od poloviny let šedesátých, jeho muzikálnost, poctivost, zaujetí a skromnost jsou vlastnosti příkladné. Přejí FOKu hezkou sezónu a budu se těšit z každého setkání. Snad i toto přátelství je oboustranné.

*Karel Špelina,
emeritní první violista orchestru
Česká filharmonie,
listopad 2011*

Jedna špatná zpráva stíhá druhou. „Napiš něco optimistického“, chce po mě šéfredaktor našeho časopisu. Přemýšlím, lovim inspiraci v paměti i ve zprávách na internetu a v dalších médiích. Dobrá zpráva? Ekonomika – strach. Politika – stres. Společenský život – žumpa. Kultura – „causy“.

Ale lidi chodí normálně po ulicích, předvánoční nákupní horečka není jiná oproti minulým létům, zima nastupuje pomalu, vnučka roste jako z vody, „české hlavy“ udělaly opět díru do světa vědy, Kvitová září a zůstává skromná, hudba nám přináší radost...

Na nedávném setkání Klubu přátel FOK jsme si povídali s mladým českým dirigentem. „Maminka skladatelka, otec muzikolog, tak jsem musel hrát na housle, abych doplnil naši rodinnou tripartitu,“ s úsměvem dokumentoval, jak důležitou roli v jeho zatím kratičké kariéře hraje rodinné zázemí. Druhý den zahájil závěrečnou skladbu dětského koncertu po dělové ráně nafouknutých papírových pytlíků, které děti i rodiče bouchli v našlapané Smetanově síni. Řeč byla totiž o „hudbou spoutaném žilvu – vzduchu“, a rodiny i účinkující se bavili náramně. Stejně jako publikum na netradičním koncertu Dagmar Peckové, rezidenční umělkyně FOK, nebo na svižném koncertu dvou kvartetů, čistě dámského Eve a čistě pánského Epoque. Úsměv.

Koncerty se konají, kumštýři hrají dobře, posluchači chodí – dokonce o něco více než vloni. A budoucnost FOK? Pevně věřím, že u nás nedejde na petici, kterou nyní podepisujeme za záchranu slavného francouzského orchestru National d'Île de France. Pevně totiž věřím, že duchovní úroveň tohoto národa ještě nebyla zašlapána do prachu špatnými zprávami. A to je ta moje dobrá zpráva.

Ilja Šmíd, ředitel FOK

Členka skupiny lesních rohů FOK **Kateřina Javůrková** se stala absolutní vítězkou 16. ročníku mezinárodní hudební soutěže v Brně v kategorii do 30 let. Soutěž vyhlašuje statutární město Brno za podpory Ministerstva kultury ČR. Srdečně gratulujeme!

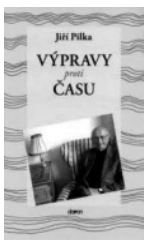
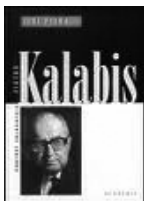
Ředitelé FOK po roce 1989 – Jiří Pilka

Blažené ředitelování?

Je to už dvacet let, co jsem byl ředitelem FOKu (1991–1992). Snad mně ve vzpomínkách paměť ještě poslouží. Mnozí lidé si možná představují práci v této funkci jako něco ideálního, jako důležitou pozici spojenou s mnoha výhodami. Skutečnost je poněkud odlišná.

Ředitel řeší otázky platů více než stovky zaměstnanců (včetně uklízeček), hlídá rozpočet celé instituce, urovnává mnoho sporů mezi jednotlivci (umělci jsou zvláště citliví pracovníci), absolvuje mnohá jednání na magistrátu Prahy, pod který některé umělecké instituce patří (je otázkou, kolik které divadlo nebo jiné soubory dostanou), nechybí společenské povinnosti jako setkání s dirigenty, sólisty, s domácími i zahraničními agenturami, debatoval se se správou Obecního domu, u něhož byl FOK v nájmu, podstatné byly otázky dramaturgie, propagace, konečně číhala i nejedna kauza právní. Když jsem nastoupil do FOKu, rušil jsem například tři soudní žaloby (spory mezi vedením a zaměstnanci). Orchester byl navíc právě na zájezdu v USA odkud jsem dostal zprávu, že šéfdirigent Petr Altrichter pokládá svou funkci. Jednal jsem rychle a bez souhlasu odborů a všelijakých rad jsem angažoval na vedoucí místo dirigenta Martina Turnovského. Bylo třeba ihned zajistit řádný chod instituce kvalitní osobností.. Zkrátka od první chvíle bylo rušno.

Pochopitelně na řadu změných otázek byli v instituci odpovědní zaměstnanci, ale konečné slovo musel vyřknout ředitel. Bohudíky v administrativě byli výborní partneři, vzpomenu jen několika. Například Roman Bělor (ujal se po mně ředitelské funkce a posléze šéfoval Pražské jaro), osobitý a jedinečný pan Milan Zdražil, vedoucí Koncertního jednatelství. Nikdy nebyl v práci dříve jak v deset hodin, zato každý večer nechyběl na žádném koncertu. Ovládal jazyky a měl nezaměnitelný šarm obdivovaný i cizinci. Musím konstatovat, že vstřícnými partnery byli i primátoři, vystřídal se jich za mé éry několik. Když jsem se loučil, přišel jeden z nich do mé kanceláře a v šesti lidech jsme posvítili na dno jedné láhve whisky.

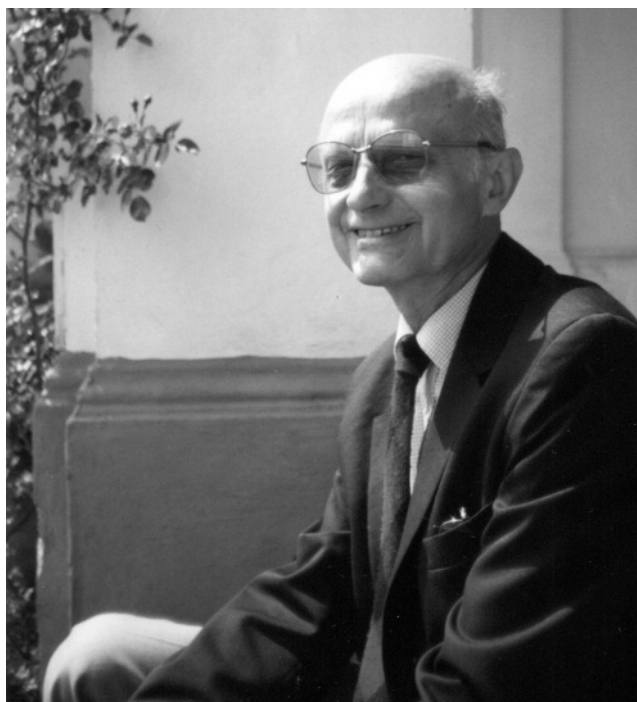

V mé době docházelo k velké přeměně celé instituce. Při mém nástupu byla v rámci FOKu některá kvarteta, tria, Pražský mužský sbor, Chorea bohemia, Linha Singers, Bambini di Praga, Sukův komorní orchestr, pracovalo samostatně Koncertní jednatelství ovlivňující podstatně pražský hudební život, měli jsme i několik sólistů. Více než 200 osob. Postupně se vymaňovala mnohá tělesa a volila samostatnou existenci. Bylo to přirozené, přitom jsem dodnes toho názoru, že pro mnohé začínající umělce bylo zastřešení orchestrem výhodné.

Na konci mého působení přicházelo v úvahu uzavření Obecního domu na několik let v rámci rekonstrukce. Toto těžké období úspěšně zvládl právě Roman Bělor – díky mu.

Původně jsem měl základní snahu vymanit FOK ze zařazení jako tzv. „druhého“ orchestru (po České filharmonii). Napsal jsem do novin článek „Nejsme žádná dvojka“. Orchester měl s dobrými dirigenty výborné výsledky, bohužel byla úroveň někdy kolísavá. Malou motivací byly i nízké platy. V Londýně působí například několik symfonických těles a kategorizace není tak jednoduchá jako v Praze. To je ovšem věc budoucnosti. Řešení je asi hodně v nedohlednu, protože pod dojmem stále skloňovaného slova krize není podpora kultury v popředí a pochopení umění jako jedné z nejdůležitějších vizitek státu nenachází u nás potřebnou odezvu. Nechci však končit nářky. Usednout na koncert a slyšet jedinečné výkony bylo pro mne velkým zadostiučiněním. Uzavíral jsem svou životní kariéru v nádherném prostředí s výbornými muzikanty a dalšími partnery. Následná funkce ředitele Zlaté Prahy v České televizi byla už jen dozvukem, byť milým. FOKu přeji aby získal dobré a lepší podmínky k práci a aby byl náležitě oceněn.

PhDr. Jiří Pilka

PhDr. Jiří Pilka (nar., 20. 2. 1930) vystudoval v Praze muzikologii, pracoval nejprve jako archivář Českého hudebního fondu, poté působil jako dramaturg v hudebním vysílání Čs. televize, 1972 byl z politických důvodů propuštěn. Poté dělal čtyři roky dramaturga u komorního orchestru v Pardubicích, 1977–89 pracoval v hudebním oddělení Divadelního ústavu, 1990–91 se stal šéfredaktorem hudebního vysílání Čs. televize, 1991–92 měl funkci ředitele orchestru FOK, 1992–96 a 2000 řediteloval Mezinárodní televizní festival Zlatá Praha. Pět let působil na místě externího pedagoga na Vyšší střední odborné škole filmové v Písku (1996–2001). Vydal 21 knih o hudbě, uváděl řadu koncertů, působil komentátorsky v rozhlase a v televizi.

Koncerty FOKu v Českém rozhlase

Československý rozhlas bude v nejbližší době zaznamenávat či přenášet tyto koncerty FOKu či Koncertního jednatelství.

ENSEMBLE 18+, VOJTĚCH SPURNÝ a DAGMAR PECKOVÁ

Geminiani – Purcell – Spurný – Haydn. Úterý 20. prosince 2011 – Kostel sv. Šimona a Judy – 19.30 hod., záznam + EBU záznam.

THE KING'S SINGERS

Úterý 10. ledna 2012 – Kostel sv. Šimona a Judy – 19.30 hod., záznam + EBU záznam.

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL.M. PRAHY FOK, Jiří Kout, Elena Zhidková, Petér Fried, Kühnův smíšený sbor. *Oliver Messiaen: Trois petites liturgie de la Présence Divine Béla Bartók: Modrovousův hrad, jednoaktová opera.* Čtvrtek 26. ledna 2012 – Smetanova síň Obecního domu – 19.30 hod., přímý přenos + EBU záznam.

RINALDO ALESSANDRINI

Cembalový recitál. Čtvrtek 15. března 2012 – Kostel sv. Šimona a Judy – 19.30 hod., záznam + EBU záznam.

HUDBA PRO PERSKÉHO ŠÁHA

Tvorba Zdeňka Lišky. Neděle 18. března 2012 – Smetanova síň Obecního domu – 16.00 hod., přímý přenos + EBU záznam.

Galerie osobností FOKu – Miloslav Klement

„Vzpomínka“ na Miloslava Klementa

Když jsem se v nedávné době – bylo 6. září 2011 – konečně opět jednou vypravil na úterní setkání přátel, po léta již fungující, ponějvíce emeritních členů FOK, ČF či PKO seděl již u objednaného stolu restaurace „U Pommíku“ Miloslav Klement: vzácný a téměř celoživotní přítel Míla! Srdečně jsme se objali, a zatímco se náš stůl pozvolna zaplňoval, vzpomínali jsme si: jak jinak?! Vždyť téměř po 40 let jsme působili vedle sebe – bok po boku – „ovšem v obráceném gardu než dnes u stolu! Tenkrát jsem působil vždy po Tvé pravici...“, řekl ten neměnicí se, srdečný, poněkud plachý Mílův úsměv, při kterém jsem i tentokrát omládl...

Jak už to bývá, vzpomínky nás vodily cestou příhod, zejména těch veselých a rozverných, vzpomínalo se na zážitky cest a koncertů, na přátele, kteří již nejsou mezi námi a byli ve své době uměleckými oporami tehdejšího FOKu, pod vedením legendárního Dr. V. Smetáčka. Vzpomínalo se krásně na básníky tónů, mezi nimiž čaroval m. j. vždy laskavý koncertní mistr violoncell pan Šimandl, klarinetista Pepa Vokatý a samozřejmě nezapomenutelný sóloflétnista Jaroslav Josifko, s nímž se Miloslav Klement onikal: „Přišel zítra na natáčení?“, „Sorry – nemůže – má koncert se Symposiem“ atd. Po nějakém čase podivení jsem uvykl a líbilo se mi to nezvyklé onikání našich skvělých sóloflétnistů a jejich gentlemanský vztah, který vždy také mezi flétnisty a hoboisty panoval. Na zájezdech, které v těch dobách bývaly i několikátýdenní, jsme vždy našli i mezi tím denním vandrováním trochu času ku společným oslavám narozenin či jmenin... Nezapomněli jsme samozřejmě na Mílovo „DÍTĚ“ (legendární nádobu na víno), které Míla k potěšení nás všech donášel. Pro mě byl Míla Klement po všechna ta léta společného muzicírování vzorem a inspirací. Jeho rozvaha, pohoda tichého hlasu i úsměvu a znalosti byly vždy pomocí. Radostí bylo naslouchat jeho plynulé bravurní italské. Nelze zde nezmínit Symposium musicum, soubor staré, zejména renesanční hudby, který Míla po mnohá léta vedl po Dr. L. Vachulkovi a kde, vedle řady vynikajících hudebníků, působil i jeho bratr – hoboista Karel a také můj syn Michael fagotista, též člen SOČRu. V tomto ve své době velmi věhlasném souboru střídali hráči ve stylu renesance celou plejádu nástrojů, dle Mílovy zasvěcené stylové dramaturgie a instrumentace. Realizace četných děl Miloslava

Soubor Symposium musicum při natáčení s Kühnovými komorními sólisty, Miloslav Klement zcela vpravo.

Klementa zdobí mnohá pódia a nahrávky Supraphonu (Ad ta Tvoje dojemná zpívající zobcová flétna, Milo!, třeba ve Vánočních písničkách Michnových...). Mezi další aktivity tohoto renesančního umělce nutno vzpomenout mnohaleté členství v Rejchově dechovém kvintetu...

Jak jsi to vše stihl, Mílo Klemente?! Inu to láska i hory přenáší a hudba je mocné kouzlo... Fandili jsme si a vážili si jeden druhého. To je vždy posilou, zejména v náročném poslání.

Čas toho večera se naplnil. Díval jsem se pak za odcházející vysokou, mírně pokulhávající postavou Mílovo, nikoliv bez dojetí... Ano, léta nám všem běží a věku přibývá. Z vysokého kopce navršených let vidíme však ve vzpomínkách dále. Stávají se spolu s Hudbou dalším z četných pokladů života. Tak hodně zdraví, Milý Mílo!

*S pocitem blízkosti a s obdivem
Tvůj Pavel Verner
listopad 2011*

Miloslav Klement (*1. 7. 1931, Benešov) vynikající český flétnista, specialista na zobcovou flétnu zakladatel a dlouholetý umělecký vedoucí souboru Symposium musicum, člen Rejchova dechového kvinteta, muzikolog, autor knih, např. *Škola hry na altovou zobcovou flétnu I. a II.*

Studium: Státní konzervatoř Praha (absolutorium 1951), HAMU (závěrečná zk. 1955). Před FOK: člen Krušnohorská filharmonie Teplice a HAŮ Praha – orchestr Jaroslava Ježka.

FOK: 1. flétna 1951–1978, 2. flétna 1978–1982, člen skupiny fléten do 30. 6. 1991 – 40 let v FOK.

Hodnocení dirigenta Jiřího Bělohávkova:

*„dlouholetý vynikající hráč,
skvělé tónové kvality,
schopnost dokonalého
přizpůsobení se, hluboce
zajímavý umělec
s širokým rozhledem.“*

Zdeněk Liška

a Hudba pro perského šáha

Vyznání

Drahý příteli!

Naše první setkání, které si určitě nepamatuješ, byl na chodbách Pražské konzervatoře, kde jsem Tě jako student zdravil a Ty, zastupující profesor, jsi pokaždé odpověděl na můj pozdrav. Myslím, že jsi nikdy neopomenul odpovědět na slušný pozdrav kohokoliv v minulosti až do dnešního dne.

Teprve mnohem později jsme se při společné práci na zkouškách a koncertech v souboru Symposium musicum lépe poznali a spřátelili. Stal jsem se svědkem s jakou usilovností a pracovitostí jsi studoval staré rukopisy a to nejen v domácích knihovnách, ale i v zahraničních hudebních muzeích, Itálii, Rakousku, Německu. Nové objevené skladby jsi kompletoval a přepisoval do nám srozumitelné notace a upravoval pro tento soubor.

Nejsem ten, kdo je fundovaný pořizovat souhrnný seznam nahrávek s hlavičkou Symposium musicum, které vyšly na CD nosičích nebo LP deskách, ale pokud to nikdo z renomovaných nakladatelů neudělá, rád bych upozornil na některé z nich. Z celkového počtu více než 20 titulů jsou zvláště zajímavé ty, které vznikly ve spolupráci s komorními sólisty za řízení Pavla Kühna: Orlando di Lasso and his sons (Panton 1993), Altdeutsche Weihnachtsgesänge (Panton 1993), Salomone Rossi: The Songs of Solomon (Panton 1995), Torquato Tasso in the Music of his Contemporaries (Bonton 1996). Na těchto a ještě dalších nahrávkách jsem se podílel jako hudebník-interpret a velice rád vzpomínám na skvělou atmosféru v nahrávacím studiu.

Závěrem se nemůžu nezmínit o Tvé pedagogické činnosti. V letech 1974–76 jsi vyučoval na letních kurzech v Itálii na příčnou flétnu a podélnou flétnu a studenti dodnes, soudě dle telefonátů ze zahraničí, na Tebe rádi vzpomínají. Také školy hry na flétny, které jsi vydal v nakladatelství Supraphon, jsou dávno rozebrány a zásluhou soukromého nakladatele pana Beneše z Kladna jsi je doplnil krátkými přesto krásnými přednesy, které žáci rádi hrají.

Mílo, ještě jednou Ti dodatečně přeji hodně spokojenosti a zdraví, protože to je to nejdůležitější v životě.

*Bohuslav Rattay,
člen souboru Symposium musicum
V Praze 23. října 2011*

*Tuto dvoustranu
připravil Martin Rudovský,
archivář FOKU*

Česká kultura v sobě umně ukrývá světového skladatele – jmenuje se **Zdeněk Liška** (1922–1983). A je skryt z několika důvodů:

1. nesnášel publicitu – existuje doslova jen pár fotek a jediný rozhovor, 2. celý svůj život strávil komponováním bez výrazných životních zvratů a věnoval se výhradně filmu - komponoval dokonce vždy několik filmů najednou. Sám říkal: „Píšu jen pod obrázky!“ Jak tedy uctít výročí tohoto krále filmové hudby v koncertním sále, když zvukovou

složku lze z filmů vyjmout jen velmi bolestivě? S obrazem je tolik svázána a navíc byly často součástí audio stopy i různé elektronické příměsi, v čemž byl v rámci československého filmu Liška skutečným pionýrem!

Rozhodli jsme se proto čerstvého laureáta Ceny Ministerstva kultury oslavit hudbou, kterou skládal pro Persii, pro šáha Rezu Pahlavího, císařovnu Farah a jejich rodinu v letech 1970–1978. Tuto exkluzivní zakázku získala československá organizace Art Centrum, v čele s ředitelem Hubertem S. Matějčkem. Myšlenka se zrodila při reciproční návštěvě Ludvíka Svobody v Íránu v listopadu 1969, při níž šáh Reza prezidentovi svěřil, že byl okouzlen československým pavilónem na světové výstavě EXPO '67 v Montrealu a požádal, zda by se nemohli jeho autoři ujmout výstavy k chystaným oslavám 2500 let perské monarchie. Vzniklý první projekt se jmenoval Heritage of Ages – Dědictví věků. Klíčovými postavami následně dlouhotrvající a intenzivní spolupráce se stali režisér Jaroslav Frič a právě Zdeněk Liška; Frič byl dokonce časem šáhem považován za člena královské rodiny.

Hudba, která vznikla k různým audiovizuálním instalacím realizovaným v Teheránu či pro íránské pavilony všude po světě, má tu velkou výhodu, že byla skládána pro relativně statické expozice. Jde díky tomu o rozsáhlejší a uzavřené formy, jaké jinak v Liškově tvorbě nemají obdobu. Navíc jsou vhodně určeny pro velké symfonické těleso, včetně klavíru, cembala, dvou harf, mnoha bicích a zesílené skupiny žesťových nástrojů. Nebude samozřejmě chybět ani smíšený sbor, pro Liškovu barvu tolik typický.

Program v sobě zahrnuje kromě symfonických kusů také koncertantní věty pro trubku, pro klavír a pro soprán, přičemž všechny skladby zazní v Praze vůbec poprvé. Tedy

když si odmyslíme, že se tu před zhruba 40 lety natáčely, na čemž se podílela i Česká filharmonie s legendárním dirigentem Františkem Belfínem a Kühnův smíšený sbor se sbormistrem Pavlem Kühnem.

Zdeněk Liška

(* 16. 3. 1922, Smečno – † 13. 7. 1983, Praha)
český hudební skladatel, absolvent Pražské konzervatoře v oboru skladba a řízení (1944), dirigent Amatérské filharmonie ve Slaném (1944–1945), po válce hudební skladatel ve studiu krátkého filmu ve Zlíně

Výbor z díla – filmy

Hříšní lidé města pražského – režie Jiří Sequens st.
Ikarie XB 1 – režie Jindřich Polák
Jáchyme, hod' ho do stroje! – režie Oldřich Lipský
Markéta Lazarová – režie František Vlácil
Obchod na korze – režie Ján Kadár a Elmar Klos
Ovoce stromů rajských jíme – režie Věra Chytilová
Signum laudis – režie Martin Hollý ml.
Smrt si říká Engelchen – režie Ján Kadár a Elmar Klos
Spalovač mrtvol – režie Juraj Herz
Stíny horkého léta – režie František Vlácil
Údolí včel – režie František Vlácil
Vynález zkázy – režie Karel Zeman
Vyšší princip – režie Jiří Krejčík

Zdeněk Liška v Teheránu, v pozadí Památník Šahjád

Neděle 18. 3. 2012, 16 hodin

Smetanova síň, Obecní dům

KONCERT K VÝROČÍ ZDENKA LIŠKY

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK

JAROMÍR MICHAEL KRYGEL | dirigent

ALENA HELLEROVÁ | soprán

IVO KAHÁNEK | klavír

MAREK VAJO | trubka

KÜHNŮV SMÍŠENÝ SBOR

MAREK VORLÍČEK | sbormistr

Zdeněk Liška – Hudba pro perského šáha:

Dědictví věků (1971) – Básníci; Dobro a zlo

Mramorový palác – Dny slávy (1975)

Památník Šahjád (1976)

Mramorový palác – Velká civilizace (1976)

Svatí a lidé (1973)

Muzeum 6. Bahmán (1977) č. 1, 2, 3, 4 a 6

(autoři suity – Pavlína Landová a Martin Rudovský)

Koncertní jednatelství FOK

Koncertní dopoledne pro školy

V letošní sezoně jsme pro naše nejmenší návštěvníky připravili řadu nových pořadů a doprovodných akcí. K většině našich pořadů vytváříme pracovní materiály, které pedagogům usnadní přípravu dětí na samotný koncert. I během koncertů mají děti možnost více se zapojit, vyzkoušet si svoje hudební schopnosti a znalosti, zúčastnit se řady soutěží a vyhrát zajímavé ceny. Pro lepší přehlednost jsme naše pořady rozdělili podle věku studentů do tří kategorií: Pořady pro I. a II. stupeň základních škol a pořady pro střední školy. Kromě toho každý rok uvádíme i jeden pořad pro všechny kategorie diváků. Letos je to inscenace **České mše vánoční Jakuba Jana Ryby**. Pro tento rok máme již zcela vyprodáno, ale v příští sezoně se na Českou mši vánoční můžete opět těšit.

Z pořadů pro **první stupeň** základních škol bych ráda upozornila především na groteskní baletní jednoaktovku **Bohuslava Martinů – Kdo je na světě nejmocnější**. Ačkoli bývá hudba Bohuslava Martinů často nezaslouženě považována za příliš posluchačsky náročnou a určenou tedy spíše pro dospělé publikum, jsem přesvědčena, že právě touto inscenací se nám podaří tento předsudek vyvrátit. Barevná, humorná hudba plná instrumentačních vtípů a skvělých nápadů je sama o sobě dokonalou ilustrací příběhu, který provází. Pohádku bude vyprávět vynikající herečka Barbora Hrzánová. Baletní nastudování si vzalo na starost Taneční centrum Praha pod vedením Antonína Schneidera.

Další pořady pro I. stupeň ZŠ:
Malý kabaret Kašpárka v rohlíku:
Nevýchovní koncert
Sergej Prokofjev: Pěta a vlk
(Orchestr Berg, Miroslav Táborský)

Největší tradici v pořadech pro **druhé stupně** základních škol a střední školy má u nás bezesporu Jiří Stivín a jeho kouzelné flétny. Letos přichází s novým pořadem **Swingující Stivín a Company**. Jiří Stivín a jeho kumpáni se tentokrát věnují hudbě swingové, mající počátky v první polovině minulého století a která díky svému pozitivnímu charakteru je stále živá a zábavná. Zpěvačka Petra Erney, kytarista Jaroslav Šindler, kontrabasista Jan Greifoner a saxofony a flétny Jiřího Stivína – to je celé složení swingové party. Průvodní slovo obstará kapelník – včetně zajímavých příhod z dob počátku swingové éry. Hlavní důraz bude zaměřen na výklad improvizace a rytmické podstaty swingu. Zazní známé světové ever-greeny i ukázky z domácí tvorby.

Další pořady pro II. stupeň ZŠ:
Kouzla a čary houslí Václava Hudečka
Hans Krása: Brundibár (Boni Pueri)
Spirituály a gospels
(Pražský komorní sbor)

Nakonec bych ještě ráda upozornila na velké orchestrální koncerty určené především pro **střední školy**. Koncerty jsou vždy celkem čtyři během jedné sezóny a kladou si za cíl otevřít mladému publiku dveře do světa klasické hudby příjemným a atraktivním způsobem. Odtud tedy i název pořadu – **Čtyři kroky do nového světa**. Velká díla světové hudby představují taktovkou i slovem dirigenti Marko Ivanović a Ladislav Cigler j.h. Dále slovem provází Petr Kadlec. V letošní sezoně účinkují orchestr Gymnázia Jana Nerudy a Filharmonie mladých Praha.

Věříme, že si z pestré nabídky vyberete a že se budeme společně setkávat i v dalších sezónách.

Eva Kolková, Koncertní jednatelství FOK

O FOKu s nadhledem

To, že je FOK výborný orchestr, jemuž dělat úředníka je snem každého začínajícího byrokrata, se snažím dávat najevo často, hrdě, ústně i písemně. Přesto nelze zavírat oči i před kritickými ohlasy na koncerty. O jeden takový typický e-mail bych se rád podělil:

Sent: Sat, 22 Oct 2011 21:57:47 +0200

Subject: zklamání z koncertu

Dobrý den, dnes jsem vzal přítelkyni k vám na koncert (Mozartovo Requiem) a bohužel musím vyjádřit zklamání. Koncert byl zvukově i emocionálně „uťáplý“, celkový dojem byl spíše podprůměrný – určitě ne hodný vaší instituce.

Jakožto člověk, který návštěvu koncertu v Obecním domě často doporučuje zahraničním (především čínským) návštěvám, doufám, že tento zážitek zůstane ojedinělým a že brzy svou (jinak výbornou) reputaci napravíte...

Ano, i úředníka zamrzí, nejsou-li jeho oblíbenci ve formě, celá věc má však několik háčeků. Především ten, že v sobotu 22. 10. 2011 Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK nehrál. Pokud někoho napadá, že se pisatel mohl zmýlit v datu, je třeba doplnit, že FOK nehrál tuto sezónu (ani minulou) ani jednou Mozartovo Requiem. Také je třeba zdůraznit, že FOKu (bohužel) Obecní dům nepatří.

Někdy to spíš vypadá, že FOK patří Obecnímu domu. Například, když se stěhuje náš abonentní koncert kvůli módní přehlídce do Rudolfiny. Lze tudíž pisateli odpovědět, aby doporučoval zahraničním hostům návštěvu koncertu FOK a nikoliv návštěvu koncertu v Obecním domě. Leckdy jsou zde koncerty konané téměř současně. Ve stejný den ve Sladkovského sále běží často druhý koncert s orchestrem, hrávajícím často Čtyři roční doby, často podobného jména jako mají Pražští symfonikové. Začátky takových koncertů jsou o půl hodiny posunuté. Když jsem v orchestrální kanceláři začínal, domníval jsem se, že jde o cenu útěchy pro naše opoždilé abonenty a posluchače. Zmeškal jsi Stravinského Svěcení jara? Nebuď smutný, tady máš Čtyři roční doby a příště choď včas. Skoro jsem obdivoval nenásilnou výchovu k dochvilnosti: pokud přijdeš znovu pozdě dejme tomu na písně Almy Mahlerové, dostaneš opět Čtyři roční doby. Pravděpodobně proto cítím dnes, když už vím, jak se věci mají, mírné zklamání. Co když koncert ve Sladkovského sále není trest za nedochvilnost, ale za roztržitost a v případě cizinců i za neznalost českého prostředí? Možná můžeme doufat, že se jednou dočkáme obdoby multikina, prvního mezi koncertními sály. Proč ne? Sálů je ještě v Obecním domě víc než dost.

Jiří Hannsmann
vedoucí orchestrální kanceláře FOK

Setkání Klubu přátel FOK

Ve čtvrtek 24. listopadu v podvečer se již podruhé setkali členové klubu přátel FOK. Schůzka se konala ve společenských prostorách orchestru v Obecním domě. Ředitel FOKu Ilja Šmíd jim formou rozhovoru představil mladého dirigenta Marka Štilce, který připravoval víkendové koncerty s orchestrem. Jiří Hannsmann z orchestrální kanceláře FOKu provedl členy klubu zázemím orchestru, ukázal jim archív FOK a zavedl je do prostor za pódiem sálu. Členové klubu večer završili poslechem komorního koncertu Eve Quarteta a Epoque Quarteta v kostele sv. Šimona a Judy.

Kdo ceny uznává...

K Symfonii B dur Alexandra Zemlinského

Šestnáct let života Alexandra Zemlinského bylo spojeno s Prahou, kam přišel roku 1911, aby převzal vedení opery Nového německého divadla. Jeho prvním nastudovaným představením byl Beethovenův *Fidelio*, který měl premiéru 24. září. „Zemlinsky je z těch dirigentů, kteří interpretují dílo kvůli němu samému, ne kvůli úspěchu. Interpretaci propůjčil část své silné individuality,“ sdělovala kritika, jež si

ihned všimla, že aby docílil nuancovaného barevného souladu zvuku, rozsadil orchestr jinak, než sedával dosud. Recenzenti velebili Zemlinského preciznost v tempech

a dynamice, ve vypracování orchestrání souhry. Byl přivítán jako nástupce Gustava Mahlera. Toho sice Praha zažila pouze jedinou sezónou 1885–1886, ale Mahlerova smrt v květnu 1911, v roce Zemlinského nástupu, jeho tehdejší krátké působení opět připomněla. Hned 27. září upozorňovaly pražské noviny, že bude pokračovat také cyklus filharmonických koncertů divadelního orchestru, které měly tradici od otevření divadla roku 1888. První koncert pod Zemlinského taktovkou se uskutečnil 23. listopadu, na programu byla Schubertova *Nedokončená*, Brahmsův *Klavírní koncert d moll* (se sólistou Paulem Goldschmidtem) a Beethovenova *Osudová*, kterou Zemlinsky dával v originální instrumentaci, nikoli v tehdy oblíbeném přepracování Richarda Wagnera. „Publikum odměnilo orchestr i jeho již dnes milovaného dirigenta bouřlivými ovacemi,“ psalo se.

Videň

Alexander Zemlinsky se narodil roku 1871 ve Vídni jako typické dítě mnohonárodnostní habsburské monarchie. Jeho matka pocházela ze Sarajeva, tehdy ještě pod tureckou správou, babička z její strany byla muslimka a dědeček sefardský Žid. Zemlinského otec pocházel z rodiny německy hovořících katolických obyvatel východního cípu tehdejšího uherského Slovenska, který původní tvar jména Semlinsky změnil na pomadařštěné Zemlinsky, přidal si nikdy nedoložené šlechtické „von“, kvůli své ženě konvertoval k židovství, přijal jméno Aharon ben Avraham a stal se sekretářem vídeňské židovsko-turecké náboženské obce. Zemlinského rodiče se vzali v lednu 1871 v sefardské synagoze ve Vídni a syn Alexander přišel na svět 14. října. Dětství prožil ve vídeňské čtvrti Leopoldově (Leopoldstadt), obývané tehdy převážně Židy. Otec Adolf von Zemlinsky byl sečtělý muž a synovi otevřel kulturní obzory. Další vlivy přicházely z přímého okolí – ze sefardské školy, státní školy a z gymnázia, ze synagogy, kde hrál na varhany. Roku 1884

byl přijat na konzervatoř Společnosti přátel hudby ke studiu klavíru a skladby. Studium uzavřel roku 1892 absolventskou *Symfonií d moll*. Roku 1899 vystoupil z židovské obce a za nějakou dobu nato konvertoval k protestantismu. Týž krok před ním udělal i Arnold Schönberg, v kompozici autodidakt, který v Zemlinském – jen o pouhé tři roky starším „profesionálovi“ – našel učitele, a když se Schönberg oženil se Zemlinského sestrou Mathildou, i švagra.

Roku 1900 uvedl Gustav Mahler ve Dvorní opeře Zemlinského pohádku *Bylo nebylo...* (Es war einmal...), ale z uspokojení, že se dostal na první vídeňskou scénu, se žít nedalo. Zemlinsky se stal kapelníkem operního Carlova divadla v rodné čtvrti, kde zůstal tři sezóny a dirigoval kdeco. Mezistanicí se stalo Divadlo na Vídeňce a roku 1904 následovalo angažmá v Lidové opeře (Volksoper). Hned v první sezóně nastudoval čtrnáct oper, a roku 1907 uvedl např. rakouskou premiéru Pucciniho *Tosky*. Mahler jej chtěl přetáhnout natrvalo do Dvorní opery, ale stupňující se napětí (jež nakonec vedlo k Mahlerově odchodu do Ameriky) vyhnalo Zemlinského po jedné sezóně zpátky do Lidové opery. Spokojen zde však nebyl a po krátkém období v Mannheimu a v Mnichově dostal nabídku, která slibovala mnoho – do Prahy. V Novém německém divadle tehdy nastoupil po smrti ředitele Angela Neumanna novinář Heinrich Teweles, který rozuměl činohře, pro operu však potřeboval někoho kompetentního.

Praha

Se Zemlinským jako skladatelem se pražské publikum seznámilo 19. října 1912, kdy uvedl v Novém německém divadle vlastní operu *Bylo nebylo...* Na této scéně nastudoval také své aktovky *Florentinská tragédie* (1917) a *Trpaslík* (1922) i celovečerní *Šaty dělají člověka*. Do koncertů až na výjimku *Písní op. 6* (25. 11. 1925) a světové premiéry *Lyrické symfonie* (4. 6. 1924) svá díla nezařazoval, pracovní vytíženost mu ostatně téměř nedovolila komponovat (kromě *Lyrické symfonie* vznikly v Praze jen scénická hudba k Shakespearově komedii *Cymbeline*, jeden

sbor na Richarda Dehmela, *Šest písní* na Maurice Maeterlincka a dva smyčcové kvartety). Jako koncertní dirigent uvedl hned ve své první pražské sezóně symfonickou báseň Arnolda Schönberga *Pelléas a Melisanda* a i v dalších letech patřil k předním propagátorům děl Schönbergova okruhu, hojně hrál také Wagnera, Mahlera, Richarda Strausse či Hanse Pfitznera, jeho repertoár nebyl myslitelný bez Mozarta, Beethovena, Schuberta, Schumanna či Brahmsa. V dirigentské profesi Zemlinského věhlas setrvale stoupal. Za jeho vedení zazněly v Novém německém divadle poprvé opery Smetany a Janáčka. K divadelní činnosti mu od roku 1920 přibyla také výuka na nově založené Německé akademii hudby a divadelních umění. Osobně se však Zemlinsky v Praze příliš šťastně necítil. Roku 1927 se s ní rozloučil a nastoupil v Krollově opeře v Berlíně, tehdy nejprogressivnější operní scéně v německojazyčném prostoru. Nepřišel však ve vhodnou dobu. Evropa se zmítala v hospodářské krizi, která přispěla k vystupňování německého nacionalismu. Krollova opera byla roku 1931 zrušena, za dva roky nato se stal Hitler říšským kancléřem a Zemlinsky se vrátil do rodné Vídne. Během dalších let několikrát hostoval v Praze u České filharmonie, která také uvedla ve světové premiéře jeho *Sinfoniettu*. Ani v Rakousku však nebylo dlouho bezpečno. Po „anšlusu“ k Hitlerově říši opustil Zemlinsky 15. září 1938 Evropu, 23. prosince přistál v New Yorku. Našel azyl, nenašel však domov, ani uplatnění. Zemřel 15. března 1942. Roku 1985 byl jeho popel uložen do čestného hrobu na vídeňském Centrálním hřbitově.

Symfonie B dur

Po prvním symfonickém pokusu z roku 1891 (dvě věty) zkomponoval Alexander Zemlinsky

již zmíněnou *Symfonii d moll*, kterou uzavřel svá studia. Roku 1897 vznikla *Symfonie B dur*. Skladatel ji zaslal do soutěže o Beethovenovu cenu Společnosti přátel hudby. Skladby byly do soutěže zaslány anonymně, Zemlinsky přiděлил své partitūře heslo z Wagnerových Mistrů pěvců norimberských: „Kdo ceny uznává a ceny stanovuje...“ . Obsadil první místo, ale po dlouhé debatě poroty bylo rozhodnuto, cenu 1000 zlatých rozdělit mezi uchazeče na prvních dvou pozicích; Zemlinsky se o cenu musel rozdělit s dnes zapomenutým Robertem Goundem. Obě skladby byly provedeny na mimořádném koncertě Vídeňského hudebního spolku (Wiener Tonkünstlerverein), orchestr řídili sami skladatelé. Koncert se konal 5. března 1899, v neděli a o půl jedné v poledne, a snad i proto zůstal vídeňskou kritikou ignorován.

Zemlinsky se pravděpodobně v budoucnu nijak nesnažil své dílo prosazovat, příliš jej pohltil život dirigenta a později šéfovská funkce. Přitom se jedná o pozoruhodné dílo, je svědectvím rozlučení s klasickými formami a odklonu od přísných zákonů tonální kompozice. Jak napsal Zemlinského biograf Antony Beaumont, Zemlinsky vede „posluchače labyrintem vzájemně se protínajících hlavních i vedlejších stezek. Navzdory komplexnosti je dráha pevně stanovena, cesta končí tam, kde začala, u kvintového motivu jako jakéhosi motto, které zazní na začátku něžně a už sebevědomě, na konci však je hrdé až exaltované.“ Ono „motto“ je vystavěno na intervalu čisté kvinty a jejím obratu, čisté kvartě. Má charakter vstupní fanfáry a rozvíjí se v široké ploše, vždy se v průběhu znovu připomene a prochází tak celou symfonií. Zásadní půdorys klasické symfonické formy je přitom zachován: první věta má pomalý úvod, tematické úseky jsou dobře rozpoznatelné, ale jako by od nich skladatel vždy kamsi odběhl a znovu se k nim vracel. Scherzo charakterizuje časté střídání taktů a tempa, v pomalé větě si skladatel nenechal ujít příležitost rozvinout svůj největší dar, zpěvnou melodii. Jako mnozí skladatelé jeho doby (a především okruh Arnolda Schönberga) vyznával číselnou symboliku tonových vztahů. Na začátku pomalé věty tak například zazní třítónový „životní motiv“, který je konstantou Zemlinského tvorby. Finální věta je tvořena variacemi nad ostinát-

ním tématem – cantem firmem, v jehož intervalovém výběru lze spatřovat náznak cesty k Schönbergově dodekafonii, ačkoli Zemlinsky nikdy hranice tonality nepřekročil. To mu již v jeho době vyneslo přídomek jako „tradicionalista mezi novátory“ nebo „uměřený modernista“ a podobně, v jehož díle „se setkávají impulsy Wagnera, Mahlera, Brahmsa, Debussyho i Schönberga“. Podobnými charakteristikami se obcházelo označení „eklektik“, které mělo hanlivý přídech. Zemlinskému nešlo o odvržení tradice, nýbrž o vědomé spojení protikladů, a právě polystylovost se s odstupem doby ukázala jako řešení a pojivo historického hudebního vývoje. K renesanci díla Alexandra Zemlinského došlo v sedmdesátých letech minulého století v souvislosti se znovuobjevením umění přelomu devatenáctého a dvacátého století a období secese. *Symfonie B dur* tehdy byla uvedena v rámci festivalu Štýrský podzim (Steirischer Herbst) roku 1974. Od té doby se Zemlinského dílo znovu stalo součástí divadelního i koncertního repertoáru.

Vlasta Reitererová

11./12. 1. 2012, 19.30, Obecní dům
Abonentní cyklus C4/D4

Symfonický orchestr hl. m. Prahy
Jari Härmäläinen | dirigent
Jan Hodánek | anglický roh

**E. Rautavaara – J. Sibelius,
A. Zemlinsky: Symfonie č. 2**

Šéfredaktor časopisu Harmonie Luboš Stehlík (Harmonie 11/2011) označil koncerty FOK a **šéfdirigenta Jiřího Kouta** 12. a 13. 10. 2011 v souvislosti s provedením **Písně o zemi** Gustava Mahlera za: „**nejlepší orchestrální koncert dosavadního podzimu v Praze!**“. Sólisty tohoto provedení byli Claudia Mahnke a Steve Davislim. Více na: <http://www.fok.cz/recenze-fok/mahlerovska-basen-jiriho-kouta.html>.

Legenda jménem pan Zdražil

Není koncertu, abych pohledem nezavadila o prostřední lóži na pravém balkoně, kde jsem byla zvyklá při každém koncertě vidět milou a vždy úsměvnou tvář pana Zdražila. Žel, několik let už pátrám marně.

Vzpomínání na pana Zdražila by vydalo na mnoho hodin. Byl chodící legendou a neomylnou živou kronikou FOKu. Nemusil nikdy listovat v programech či plakátech, aby bezpečně určil datum všech významných koncertů i s programem, jmény dirigentů i účinkujících. Málem by se bylo chtělo věřit, že tenhle zázrak působily hory programů, které ho v jeho kanceláři obklopovaly, a které jakoby mu všechny ty přesné informace nějakým kouzelným, nám ostatním smrtelníkům neznámým způsobem našeptávaly. A ještě jeden zázrak kolem pana Zdražila byl pro nás všechny nevysvětlitelný: nebylo v Praze významného koncertu či operního představení, kde bychom pana Zdražila nebyli potkali. Až se člověku zdálo, že je na několika místech najednou, že snad ani nespí... Moc bych FOKu přála, aby ta dobrá, veskrze hudbou naplněná duše pana Zdražila ještě dlouho nad ním bděla a byla v něm jako jeho dobré omen i nadále přítomna.

S láskou a obdivem vzpomíná
Mila Smetáčková

Panu Miloslavu Zdražilovi se budeme věnovat v příštím čísle časopisu FOKUS. Uvítali bychom zajímavé fotografie či vzpomínky.

FOK na nových nahrávkách

Christoph Willibald Gluck (1714-1787). Ezio. "The 1750 Prague version".

Dramma per musica. Libretto Pietro Metastasio. Arco Diva UP 0141 – 2 232.

Dvojalbum s live nahrávkou opery Christopa Willibalda Glucka *Ezio*, které v roce 2011 vydala firma Arco Diva ve spolupráci se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK, patří k nejzajímavějším českým dramaturgickým počínům poslední doby. Jde o obnovenou premiéru pražské verze této opery, kterou její autor v Praze poprvé uvedl roku 1750. V té době byl zaměstnán jako kapelník staroměstského divadla v Kotcích, které stávalo na místě dnešní budovy České spořitelny v Rytířské ulici. O dva roky později tu řídil i premiéru své opery *Issipile*. Nebyl to jeho první ani jediný pražský pobyt: kolem roku 1731 byl za svých studií varhaníkem staroměstského kostela sv. Anny (dnešní Pražská křižovatka), stejně jako divadlo v Kotcích nepřetržitě vzdáleného od kostela sv. Šimona a Judy, kde *Ezia* po dvou stech šedesátiletých od jeho prvního provedení dával 27. dubna 2010 Komorní orchestr Pražských symfoniků, řízený Jiřím Petrdlíkem; sóla zpívali Jana Levicová (Ezio), Eva Müllerová (Fulvia), Yukiko Šrejmová Kinjo (Onoria), Michaela Šrůmová (Valentiniano), Martin Šrejma (Massimo) a Ondřej Socha (Varo). Zatímco z opery *Issipile* se do dnešní doby dochoval jen zlomek, notový materiál *Ezia* je v současnosti uložen v Českém muzeu hudby. Spojení této opery s Prahou je tedy i dnes bezprostřední – a na nahrávce je to znát. Její technická úroveň je vysoká, nastudování opery vynikající. Orchester, sestavený z předních členů FOK hraje pod taktovkou Jiřího Petrdlíka s velkým nasazením, provedení všech recitativů a árií je detailně propracované, s důrazem na obsah a smysl textu. Dvojjazyčný booklet (angličtina, čeština) obsahuje kromě textu Petra Budína, věnovaného historickému pozadí vzniku a premiéry *Ezia* i pražskému opernímu dění 18. století obecně, také libretto a synopsi opery, kterou připravil profesor pražské konzervatoře Jiří Kotouč, jenž na nahrávce figuruje i jako poradce ve věci historicky poučené interpretace zpěvních partů; nechybějí tu ani medailonky orchestru, dirigenta a sólistů. Nahrávka *Ezia* nabízí vzácnou příležitost zaposlouchat se do hudby Christopa Willibalda Glucka, se kterou – ačkoliv hudební historiografie tohoto skladatele řadí mezi umělce českého původu (Gluck se v Čechách sice nenarodil, ale prožil tu velkou část dětství a mládí) – má naše publikum možnost se setkat jen zřídka. O to větší význam této nahrávky *Ezia* je. Doufáme, že Komorní orchestr Pražských symfoniků brzy znova sáhne po jiném, podobně málo známém díle; pozoruhodných bohemikálních skladeb, které by si rovněž zasloužily novodobé premiéry, je v našich hudebních muzeích celá řada.

Michaela Freemannová

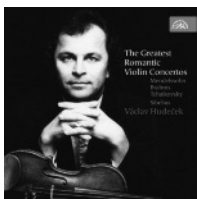
Romance, Josef SUK, Supraphon SU 4000-2 / The Greatest Romantic Violin Concertos, Václav Hudeček, Supraphon, SU 4055-2

Zásluhou muzikologa a editora Matouše Vlčínského a vydavatelství Supraphon vyšly nedávno (2009) a letos v reedici starší snímky, na kterých účinkují Pražští symfonici. Na prvním CD, s názvem *Romance*, doprovázejí Josefa Suka a jeho Stradivárky z roku 1687. Nahrávky skladeb Beethovena, op. 40 a 50, Berlioze, op. 8, Čajkovského, op. 26, Dvořáka, op. 11, Fibicha, op. 10, Svendsena, op. 26, a Wieniawského, z op. 22, pocházejí z let 1970 a 1977. Kromě Dvořákovy *Romance*, kterou interpretuje Česká filharmonie pod vedením Václava Neumanna, hraje FOK se „svým“ Václavem Smetáčkem.

V Romancích se Josef Suk představuje jako mistr dlouhých vznosných frází, tvůrce velkého tektonického oblouku, k němuž přispívá jeho neuvěřitelně vřelá, nikdy však přebujelá, vibrato. Také „Smetáčkovci“ jsou na snímky v plné síle, jsou mistru Sukovi vsutku důstojným partnerem. Společně pak naplňují romantické partitury velmi intenzivní energií, přičemž rozdechávají i temnější struny u Čajkovského a Fibicha. CD je však nejenom pastvou pro uši, booklet s komentářem Jaroslava Holečka totiž zdobí krásné fotografie Prahy a pana Suka od Lady Krupkové-Křesadlové a Jiřího Krupky.

Také druhé, tentokrát 2CD, je plně romantické hudby – *The Greatest Romantic Violin Concertos/Nejvýznamější romantické houslové koncerty*, mezi něž Supraphonští právem řadí Mendelssohnův proslulý e moll, Brahmsův symfonický D dur, Čajkovského jiskřivý D dur a Sibeliův pozdně-romantický d moll. Druhý a třetí jsou svěťeny FOKu s Jiřím Bělohávkem (snímky z let 1979 a 1980), ostatní dva SOČRu s Bělohávkem a Smetáčkem. Hudečková hra je bravurní a vášnivá. Jistě je v ní také odlesk toho neobyčejného uvedení Čajkovského koncertu s Českou filharmonií pod vedením Davida Oistracha na Pražském jaru v roce 1972. Ale abychom nezapomínali na orchestr: kdo tak krásně hraje flétnové sólo ve v Čajkovského 2. větě? Že by oslavenec tohoto čísla FOKusu pan Miloslav Klement? Bylo by mu to podobné.

Martin Rudovský

Richard Strauss (1864-1949). Don Quixote, Op. 35 / Tod und Verklärung, Op. 24. FOK 0004-2 031. Live

Další ze série „live“ nahrávek Symfonického orchestru hl.m. Prahy FOK, vydaná v roce 2011, nabízí dvě závažná díla skladatele Richarda Strausse, která zazněla na abonementních koncertech v sezóně 2008/2009 a 2009/2010 pod taktovkou šéfdirigenta FOKu Jiřího Kouta: „fantastické variace pro velký orchestr“ *Don Quixote* op. 35 (provedeny 16. a 17. září 2009) a symfonickou báseň *Tod und Verklärung (Smrt a vykoupení)* op. 24 (provedena 7. a 8. ledna téhož roku).

Za sebe mohu jenom přivítat, že tato nahrávka vznikla a je nyní k dispozici všem znalcům a milovníkům symfonické hudby a příznivcům FOKu. Šéfdirigent orchestru Jiří Kout, jenž si v minulých desetiletích vydobyl mezinárodní uznání především jako dirigent děl Richarda Strausse a Richarda Wagnera, nezůstal ani tentokrát nic dlužen své pověsti. Z nahrávky obou děl můžeme zřetelně vyslouchat jeho promyšlenou a do detailů propracovanou koncepci, vyjádřenou zejména pečlivě zvolenými základními tempy a jejich nuancemi, neméně pečlivě a uváženě dávkovanými dynamickými odstíny a gradacemi, stejně tak jako spolehlivým a neomylným vedením a vzájemným vyvažováním jednotlivých orchestrálních hlasů a nástrojových sekcí. Nahrávka zároveň opětovně svědčí o tom, že orchestr FOK je v posledních letech schopen pod vedením zkušeného a charismatického dirigenta podat výborný výkon a zvládnout se tí i ty nejnáročnější úkoly. Obě prezentovaná Straussova díla jsou sice od sebe co data vzniku a premiéry vzdálena pouhých osm let, avšak vyznačují se podle mě výrazně odlišným pojednáním orchestru a kladou tudíž na orchestrální hráče i na dirigenta rozdílné nároky.

Zatímco v „rané“ symfonické básni *Smrt a vykoupení* z roku 1889 se stále ještě jedná o standardní orchestrální sazbu těžící ze zvyklostí a postupů 2. poloviny 19. století, jsou v případě skladby *Don Quixote* z roku 1897 – podobně jako v dalších Straussových dílech z těchto a následujících let – hráči, dirigent i posluchači konfrontováni na jedné straně s nebyvale rozšířeným orchestrálním obsazením, a na druhé straně s vyloženě sólistickým anebo komorním traktováním jednotlivých hlasů či nástrojových skupin. Sólóvému violoncellu, reprezentujícímu titulní postavu a „hrdinu“ díla, je zde svěřena role, jež se co do rozsahu a technických nároků rovná sólovému koncertantnímu partu. Vedle něj vystupují do popředí ještě sólová viola a sólové 1. housle – a příležitostně i další nástroje z dechové sekce. Za provedení a nahrávku Straussovou kompozice *Don Quixote* tak kromě dirigenta a celého orchestru zaslouží absolutorium především koncertní mistr a vedoucí skupiny violoncell Miloš Jahoda, a spolu s ním vedoucí skupiny violoncello a koncertní mistr houslista Jiří Hurník.

Jarmila Gabrielová

Nahrávky můžete až do vyprodání zásob zakoupit v předprodeji pokladně FOK v Obecním domě.

Chcete se nás na něco zeptat? Máte komentář k našim koncertům či k tomuto číslu periodika FOKUS? Nelíbí se Vám něco v naší nabídce, či naopak jsme Vás něčím potěšili? K dispozici je Vám diskusní stránka na www.fok.cz.

FOKUS

Vydává: Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, nám. Republiky 5, Praha 1, www.fok.cz

Šéfredaktor: Petr Daněk (p.danek@fok.cz)

Vychází 3x ročně (duben, září, prosinec)

Foto: Damgmar Kneřová, Pavel Verner (kresby), archiv FOK.

Grafická úprava: Jan Jiskra. Sazba: Jan Bouček, TYPO+

Tisk: Typos, s.r.o.

Hlavní mediální partner

